

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 6.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Pénteken Juliusnak 18-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

B. Kraynak Mühldorf hadi fő szállásán, Julius 11-ikén költ officialis jelentése szerént, a' vezérlése alatt lévő Cs. Kir. armadiánál semmi egyéb nem történt, hanem hogy jobb alkalmazásnak okáért előbbi tábor helyét meg változtatván, Alsó Bavoriának Salzburgi Ersekségében, nevezetesen *Ampfing* és *Mühldorf* közt szállította hadi seregeit táborba.

A' külső vigyázaton állott Cs. K. truppok közül egyedül csak azt nyomta a' számos ellenség hátrább, a' melly *Barnsdorf* mellett vigyázott.

és a' mellynek a' *corpusa* az *Anzingi* tetőkön tanyázott.

A' *Regensburg* előtt vigyázó Cs. K. *corpus*-nak vezérje Gen. Major Gróf *Klénau* arról tudósította *B. Kray* hadi Tárnokmestert, hogy egy 400 főből álló *Frantzia* tsoport, *Julius* 9-ik napján *Norimberga* Szabad *Imperialis* városba bé men-
vén, fokféle *requisitió*val terhelte meg a' lakosokat.

Arról is hiteles tudositást vett nevezett *Klénau* Generálisunk, hogy azon 5000 főből álló ellenséges *Olztaly* sereg, a' melly *Wisbaden*en és *Limburch*on keresztül *Universitatz* *Libranagát*ja' *Moguntziai* Katona őrizetnek egy részével öszve kaptsolván, az azon vidéken tanyázott, eggyesült Cs, Kir. és *Moguntziai* Val. Fejedelemségbeli katonaságot *Julius* 5-ikén meg támadta, és két napig tartott tsatazása után vissza is nyomta.

Bavariának *Feldkirch* nevezetű várasa mellett számos ellenséges seregek szállottak táborba, és a' *Rosenheimi* *Országos* úton is előbre nyomultak egy keveset.

Az *Ingolstadt*ti erősségben lévő Cs. Kir. katona őrizetnek *Commendansa*, *Neu F. M.* *Lajtinant* arról tudositotta mostanában *B. Krayt*, hogy a' *Duna* jobb partyán, azon erősség előtt le telepedett *Francziákkal* fok apró tsatazásai vóltanak, de hogy végtére egy oráni földre nyomta őket hátrább; ellenben hogy a' *Duna* bal partyán, *Ingolstadt*tól egy fél óránira tanyázó ellenség, még ekkorig tsendefen viselte önnön magát.

A' herczeg *Reusz* vezérlése alatt lévő Cs. K. *Tirolisi* *ármadiánál*, mostanában semmi emlékezetre méltó dolog nem történt.

A' közelebb múlt posta napon költ *Magyar Kurirban* fel jegyzett meg holt, sebbe és fogságba esett Cs. K. tisztek laltromának további folytatása.

A' Német Országi ármadiánál, Junius 12 ik napjától fogva, azon hólnapnak 27-ikéig történt tsatákban

El hullottak : Stegskall Kapitány a' Lascy gyalog Regimentjéből ; Mergel A. Hadnagy a' Wenkheiméből; Rosenkranz A. Hadnagy az Artillerias teregből; és Eggerling Al-Hadnagy az Anspach vasas katonai közzül.

Sebbe ~~BCU Könyvtár~~ ~~Közvetlen~~ ~~Ustak~~ ~~University~~ ~~Library~~ ~~Old~~ ~~Collection~~ ~~telbach~~ ~~Fő~~ ~~Strázsamester~~ ~~a'~~ ~~General-Quartiermeister~~ ~~Stábtól; Priesen~~ ~~Záflótartó~~ ~~a'~~ ~~Károly fő~~ ~~Herczeg~~ ~~Regementjéből; Trbachovitz~~ ~~a'~~ ~~Gemmingenéből; Breitschoph~~ ~~F.~~ ~~Hadnagy,~~ ~~Homme~~ ~~és~~ ~~Hoffmann~~ ~~A.~~ ~~Hadnagyok,~~ ~~és~~ ~~Medicus~~ ~~'s~~ ~~Fischer~~ ~~Záflótartók~~ ~~a'~~ ~~Lascyéből; Lafonti~~ ~~F.~~ ~~Strázsamester,~~ ~~és~~ ~~Wecks~~ ~~F.~~ ~~Hadnagy~~ ~~az~~ ~~Erbachéből; Doberovsky~~ ~~F.~~ ~~Hadnagy,~~ ~~Hübler~~ ~~Al~~ ~~Hadnagy,~~ ~~és~~ ~~Pilati~~ ~~Záflótartó~~ ~~a'~~ ~~Steinéből; Reisinger~~ ~~Fő~~ ~~Hadnagy,~~ ~~és~~ ~~Römer~~ ~~Záflótartó~~ ~~a'~~ ~~Manfrediniéből; Csepy~~ ~~és~~ ~~Valovics~~ ~~Fő~~ ~~Hadnagyok,~~ ~~és~~ ~~Simoni~~ ~~A.~~ ~~Hadnagy~~ ~~a'~~ ~~Benyovizkiéből; Sternheim~~ ~~Záflótartó~~ ~~a'~~ ~~Wenkheiméből; és~~ ~~Levartovsky~~ ~~az~~ ~~Olivier~~ ~~Walliséből; Schröder~~ ~~F.~~ ~~Strázsamester,~~ ~~és~~ ~~Beulviz~~ ~~'s~~ ~~Löffler~~ ~~a'~~ ~~Württembergi~~ ~~teregektől; Guiccardy~~ ~~Kapitány,~~ ~~és~~ ~~Radvanzky~~ ~~F.~~ ~~Hadn.~~ ~~a'~~ ~~Ferencz~~ ~~Fő~~ ~~Herczeg~~ ~~vasas~~ ~~Regementjéből; Kopeczky~~ ~~Kapitány~~ ~~a'~~ ~~Zelshvitzéből; Fresnoy~~ ~~és~~ ~~Obercamp~~ ~~A.~~ ~~Hadnagyok~~ ~~a'~~ ~~Nallauéből; Flachenfeld~~ ~~Kapitány~~ ~~a'~~ ~~Mackeből; Baugniel,~~ ~~Kerkoven~~ ~~és~~ ~~Murat~~ ~~Fő~~ ~~Hadnagyok,~~ ~~és~~ ~~Sevrain~~ ~~Al~~ ~~Hadnagy~~ ~~a'~~ ~~Latour~~ ~~Dragonos~~ ~~teregéből; Szili~~ ~~A.~~ ~~Hadnagy~~ ~~a'~~ ~~Császáréből; Horvath~~ ~~Kapitány~~ ~~és~~ ~~Márton~~ ~~F.~~ ~~Hadnagy~~

a' Ferdinand Fő Herczeg Hufzár Regementjéből; *Bernolak A.* Hadnagy a' Vécseiéből; *Lang Kap.* és *Mohr 's Stetting A.* Hadnagyok a' Meerfeld Uhlanullai közzül; *Morberth F.* Strázsamester a' Slavoniai végheli Hufzárok közzül.

Elfogattak: *Scheidel F.* Hadnagy a' Károly fő Herczeg R.jéből; *Kohrnritter a' Lalcie*ből; *Morzin* Obriftlajtnant, *Ostoich, Seriny, Appel, Steiner* és *Schmelzer* Kapitányok, *Alvattes* és *Milanes A.* Kapitányok, *Böhm, Seidel, Libetraut, Henriquez, Villány, Naitermann,* és *Ringelsheim F.* Hadnagyok, *Gurke, Knipp, Schauch, Hanize, Lesniovsky* és *Ritter A.* Hadnagyok, *Keusz, Zallinsky, Schinnhofer* és *Körner* Libézár-Quartók a' Wenkheiméből; *Hertzeg Lichtenstein F.* Strázsamester a' Manfrediniéből; *Bechinie Fő* Hadnagy, *Werndel A.* Hadnagy és *Neumann* Zázlótartó az Olivier Walliséből; *Märth Al.* Hadnagy az Artilleriától; *Wratislaw Fő -* és *Dürker Al.* Hadnagyok a' Mack Vasas Regementjéből; *Barata F.* Hadnagy az Anspachéből; *Vörös Al.* Hadnagy a' Vécsey Hufzár Regementjéből; *Moscon* Kapitány a' Slavoniai végheli Hufzárok közzül; *Nesselrode* és *Selby* a' Meerfeld Uhlanusai közzül.

Nem officialis Tudósítások.

A' *Regensburgi* első Juliusi levelekből ezeket olvassuk: Julius 27-ik napján igen véres tsa'a volt *Neuburg* mellett, a' mallyben a' Cs. K. seregek győzedelmeskedek ugyan eleinten, hanem Izámos katonaságból álló segítség érkezvén a' Frantziákhoz, Jun. 28-ik napjan meg hódoltattak *Neuburg* városát. — Junius 29-ikétől fogva éjjel napal marsiroznak az Auszriai táborig szekerek, 's artilleriák *Straubingen* felé.

Ugyan onnan, tudniillik *Regensburgból* így írnak Julius 9-ik napján: „Úgy tettük, mintha hadi erejeknek nagyobb részét Tyrolis felé fordítának a' Francziák. *Lecourbe* Generál, a' ki azon Fr. seregeket commandirozza, *Bregenzbe* ment. A' *Reuti*, *Scharnitzzi* és *Kuffsteini* szoros passzusokon, a' melyeken tudniillik a' Német Országban táborozó Francziák Tyrolisba bé üthetnének, fok regularis Cs. K. katonaság, és Tyrolisi Stutzosok vigyáznak.

A' Frankfurti levelek szerént, fok Francia seregek gyüllenek öszve *Moguntzia* környékén, General S. *Suzanne* vezérlése alatt, a' melyek, a' mint ezre lelet venni, nem fokára által jönnek a' Rénuş vizén. Az a' Lengyel Orzági Legio is, a' melly Strasburgumban nagy sietséggel organizáltatott, ennél az ármadiánal vagyon.

Landshutba Julius 7-ik napján mentek bé a' Frantziák, minekutánna t. i. diadalmat vettek volna, a' velek vitézi módon szembe szállott *Ferdinand* Fő hertzeg corpusán. *Moreau* Fr. fő vezér a' *Nimphenburgi* kastélyba ment által, a' melly kastély tudniillik a' *Baváriai* Vál. Fejedelelemhez tartozik, és tsak két órani földre fekszik *Monachiumtól*.

Julius 5 ik napján, újokban meg támadták a' Francziák a' *Nidda* folyóviz mellett táborozott Német seregeket, hosszas egymással való viaskodásaik után tsak ugyan időt és alkalmatosságot nyertek a' Francziák a' Német seregeknek hátrább való nyomásokra, hanem többen is érkezővén ezeknek segítségekre, vissza verték a' Francziákat. Reggeli 5 órától fogva, estéli 9 óráig tartott az ágyú ropogás. Ejjeli 11 órakor vissza vonván a' Német seregek a' *Nidda* vizén mago-

kat, 10 órakor dél előtt, egynéhány száz főből álló lovas és gyalog Francziák jelentek meg Frankfurt várasa kapui előtt, és minden városba vivő utakat el foglaltak.

Nagy Britannia.

A' Frantzia Fő Conzul *Bonaparte*, az *Edinburgi* Kir. Universitásnak is meg küldötte azon *physicale* problemákat, a' mellyeket a' *Parisi nationale Institutum*, a' meg fejtés végett közön-ségessé teletett.

Herceg *Portland* Status Cancellarius a' *Parlamentum* eljelenléte alatt azon irott követségét, a' mellyben ő Felsége fontos okokkal meg mutatta azt, hogy valamint a' Királynak, úgy a' Királynénak is tellyes jussa és szabadsága vagyon, a' maga örökségeivel való dispositióra. A' Fels. Királynak ezen maga ki nyilatkoztatására azok a' *Parlamentalis* tagok szolgáltattak alkalmatosságot, a' kik azt állították, hogy nem mást, hanem a' *Korona* örökösét illetnék az *Öfelségek jószágai*, és hogy nem testálatják azokat azoknak, a' kiknek akarják. Allatásokat az el múlt időknek történeteiből, nevezetesen abból igyekeztek meg mutatni, hogy a' *Cumberlandiai* hercegnek azon örökségei, a' mellyek ő reá *II dik György Királyról* maradtak, a' mostan uralkodó Királyra hárámlottak, és hogy azon kints, a' mellyet *I. György Király, I. Friderik Wilhelm* Prussziai Király feleségének adott, vissza adatott *II. György Királynak*.

Ezen alkalmatossággal *Pitt* Minister is elő hozta azon *Billt*, a' melly szerént *Irlandiának* (*Hyberniának*) Angliával való öfzve kaptsolatása meg határoztatott, és valamint az *Angliai*,

úgy az Irlandiai Parlamentumoktól is helybe hagyatott.

Dublinban, ezen Országnek fő városában még most is sok oly titkos pártos emberek lappanganak, a' kik egész erővel azon törekednek, hogy a' két Országnek együvé való kaptcsoltatását meg akadályozza háflák. A' mult *Junius* 16-ik napján, egy Dublini Atsna a' házában, a' izobája padolása alatt sok fegyver, golyóba, és puskapor találtatott, mellyet ezre vévén a' pártosok, nagy számmal mentek azon házhoz, és tellyeléggel meg nem akarták engedni, hogy a' Policia miníster azokat el vitesse.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Irlandiának *Wickloui* Grófságában is sok pártosok műogattyák magokat, és mind úntalan szaporodik a' számok, a' kiket mivel a' hegyek közt és erdőkben lappanganak, lehetetlen a' regularis katonaságnak meg zabolázni. *Dyer* nevű vezérj nek 500 font sterlinget tett a' Fő Kormányfészék a' fejére.

Ujabb szerentsétlenség érdeklette az Angliai Fels. Királyt, a' melly ebből állott. Lovaglani menvén ki Ő Felsége maga mulatságáért, egy darázs a' lovát meg tsipte, a' melly ez által meg szelesedvén ki rúgott, és a' földre le düllött, 's maga alá nyomta a' királyt, hanem, halá legyen az egeknek, egy kis contusiónál egyéb rajta nem történt.

A' *Bresti* kikötő hely előtt vigyázó Angliai flottának fő kormányozója Admiral *St. Vincent*, arról tudósította a' Londoni Admiraltást, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Kir. udvari Tanátsot, hogy azon kikötő helyben lévő egyesült Francia és Spanyol floták, *Junius* 20 ik napján vi-

gan inneplettek, mellynek valóságos okát Admiral *St. Vincent* még akkor ki nem tanúlhatta. (A' Fr reserva ármadiának Olasz Országgi győzedelmei szolgáltattak azon öröme alkalma offágot.)

Az Alsó Parlamentumnak 24-ik *Juniusi* gyűlésében, azt tudakozta *Tierney* Úr *Pitt* minisztertől, ha meg határozta e' már a' Német Országgi Fejedelmeknek adandó subsidiumot, az az, hadi költséget, mivel az ujjabb Olasz országgi történetekre való nézve, sokkal jobb volna Angliának a' békeesség meg nyereséről gondolkozni. Erre felele *Pitt* minister, semmi bizonyos választ nem adhatok, én ugyan szivemből ohajtánám, hogy minél előbb a' Parlamentum aláiba teniszatidénylibrary.milujgyes Fejedelmünke való traktánkat; a' mi pedig a' pénzbeli segítséget illeti, ámbar meg változott legyen is a' hadi izerentse, mindazáltal továbbá is kell minézünk azt fizetnünk, 's az által olly állapotba helyheztetnünk a' szövetséges fejedelmeket, hogy ennekutánna is folytathallák a' háborút, 's végtére is diadalmat vehessenek, velünk együtt a' monarkáknak, a' vallásnak, és a' jó rendnek meg eskütt ellenségein a' Francziákon. Bizonyoffan ugyan még most meg nem mondhatom, ha igazak e' az Olasz Országból jött hírek, avagy nem, de azt sem állathatom, hogy hamisak, és minden fundamentum nélkül valók legyenek. — *Jekyl* és *Sheridan* urak *Pitt* miniszternek ezen szavaira azt jegyzették meg, hogy mivel az Olasz Országgi történet által, Európának egész politica alkotmánya meg változhat, szükség leszen Angliának állapotját jól meg fontolni, és erre nézve az Alsó Parlamentumot in pleno öszve gyűjteni.

Dundas Status Titoknok illetén követséggel küldetett az A. Parlamentumnak 25-ik *Juniusi* gyűlésébe a' Királytól, hogy Ő Felsége egy oly

meg egyezésre lépett a' Hollandiai helytartó Fejedelmével az Orániai herczeggel, melly szerént azok a' Belga hajók és hajóseregek, a' mellyek a' Batava Republikától el távozván, törvényes Fejedelmeknek hűségére állottak, egészlen az Ő Királyi Felsége szabad dispositiójára bizattak; következésképen arra 's oda fordíthattya azokat Ő Felsége, a' hol leg több hafznokat veheti. — Minthogy pedig ezen hajóknak és hajó seregeknek fenn tartása sok költséget kivanna, szükség volna, a' köz Jónak elő mozditása végett, arról is gondolkozni a' Parlamentumnak, a' mint-hogy, mingyárt eleibe is terjesztetődtek azon Orániai herczeggel tett Conventiónak tsikkelyei; Tierney és több tagjai az Oppositiónak leg ottan protestáltak azon meg egyezés ellen, nemcsak azért, mivel sok költségben kerülne, hanem inkább azért, hogy Anglia épen nem szükölködik a' Hollandiai flottának segítségére nélkül a' tengerekenn való uradalmának fenn tartására.

A' *Hadfield James* dolgában, a' ki tudniillik, a' múlt *Majusban* két piftollyal lött a' Királyra az udvari teatrumban, Junius 26-ik napján, reggeli 9 órakor tették le azon 12 *Esquiresek* a' Királyi Bankóban a' hitet, a' kik az ő meg ititetésére ki választattak (a) — Annakutánna eleikbe vitetvén a' bűnös, illy formán olvasztatott el előtte a' *Facti species*: „*Hadfield James*, mindennapi kézi munkaja által elő ember, Ő Kir. Felségé-

- (a) *Esquir* tulajdonképen fegyverhordót (*scutigerum, armigerum*) jelent. *Esquireseknek* neveztetnek Angliában az alsóbb rangú nemesek, azért, mivel hajdan ezek hordották a' Király előtt a' fegyvert. Ilyenek voltak hajdan Magyar Országban a' *Lanceatusok*.

nek jobbágya, a' ki az isteni félelmet a' maga szívében nem tartotta, a' ki a' maga tartozó jobbágyi kötelességeiről el felejtkezett, és az ördögnek sugallásai által el tsábittatván, mint haza áruoló, maga leg felsőbb, igaz, törvényes, 's valóságos Királya és Úra ellen, Majus 15-ik napján, a' mi Fels. Királyunk *III. György* uralkodásának 40-ik esztendejében, ennek szentséges éléte ellen ifientelenül álalkodott, és szánt szándékkal halálát kereste, melly gonosz feltételének eszközlésére, magának pifolyt, puskaport és golyóbillt szerzett, azt meg töltötte, és azt a' *Drurylane* nevü teatromon, az említett napon olly véggel ki is sütötte, hogy ő Felségét meg öllye."

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Annakutána a' General *Attorney* az az, a' Királyi Fiscus egy oratiót mondván a' *Juryk*, az az, a' törvénytételre ki neveztetett birák előtt, a' többi közt így szólott hozzájok: „Ez a' rab", ugymond, a' leg első graditsú majestas ellen való bünbe esett; annakokáért egyedül arra függesztétek figyelmetelégteket, a' mit az elő hivatatatandó hitet le tett tanúk fognak mondani. Tsak egy közönséges emberre lönni is halált érdemlő, a' Király ellen pedig azt mivelni majestas ellen való vétek. Az említett napon, dél után 2 órákor, két pifolyt szerzett magának e' végre, melynek egyikét egy jó barátjánál hagyván, a' nevezett teatromba ment, holott végbe is vitte gonosz szándékját. El rejtette a' pifolyát, és egy olly szempillantásban sütötte azt el, a' midőn mindeneknek szemeik a' Királyra vólnának függesztetve; minden környülállások azt mutatják, hogy ő ép elmével, 's el tökélt szándékkal mivelte légyen azon gonoszságot. Avval fogják ugyan ötet mntegetni, hogy ő elmében meg háborodott ember legyen. Igaz élog ugyan az, hogy ha meg lehetne ezt bizonyítani, hogy va-

laki nem tudja, mit mivel, ha ő a' jót a' rossztól meg különböztetni nem tudja, semmi gonosz fel-tétel nincs benne, a' melly tulajdonképen bünte-tésre méltová teszi a' tselekedetet. Annak a' napnak egész historiája, a' melyen ő ezt mivel-te, az ő beszédjei, tselekedetei, egy szóval min-denek azt mutatták, hogy ő jól tudta mit mí-velt, hogy ő előre ki gondolt eszközöket választott, és hogy azon következéseket, a' mellyek abból folynának, jól meg fontolta." s. a, t.

Az első tanú *Craig Jósef* muzsikus, a' ki a' Király lozsijával által ellenben a' muzsikus kar-ban ült, elő hivattatván ezeket vallotta. Láttam, hogy *Hadfield* a' királyra tzelzett es ló t, es ő is segített őtet a' muzsikusok szobájába bé vinni.

A' 2 ik tanú *John Holroyd*, mellette ült *Hadfieldnek* a' teatrom alsó részén egész három fer-tály óráig, minekelőtte a' Király meg jelent vól-na, és mihelyt Ő Felségét meg látta, mindjárt ki rántotta a' pistolyát, 's a' Királyra sütötte. Egyebet semmit sem tapasztalt körülötte. — A' több ellene hivatott tanúk is ezt vallották.

A' midön a' *Yorki* herczeg, mint tanú a' bi-rák előtt meg jelent vólna, nagyon meg indúlt a' rab, és sok jeleit adta elméjebeli meg háborodá-sának.

Az ellene lévő tanúknak meg halgattatások után, a' bünös pártját fogó prókator *Erskine*, hosszas mentő beszédet mondott a' birák előtt, a' mellyben igyekezett meg mutatni, hogy ő, tud-niillik *Hadfield*, azon időben, a' mellyben ezt a' gonoszt mivelte, nem vólt elméjén, a' melly állapotban az ember semmi külsőséget nem tud a' jó es rossz közt tenni, következésképen nem is

lehet ötlet számadásra húzni. Ezt bizonyították a' többek közt *Rayan* fő Strázsamester, a' ki azon 15-ik dragonyos regimentnél, a' mellynél *Hadfield* is szolgált, Kapitány volt, a' ki 1794-ik esztendőben, Majusnak 18-ik napján, A. Belgiumban Lille mellett, vele együtt sebbe esett, és fél hóltan a' fántzba hagyatott. Az ő tanubizonysága szerént, mindenkor derék katona, és a' Királynak hiv embere volt *Hadfield*.

Ezt bizonyította egy *Lane* nevezetű Gárda Regimentbeli katona is, a' ki 1795-ik esztendőben, vele együtt a' *Versaliai* ispotályban volt. Midőn oda vitetett volna *Hadfield*, első nap semmit sem beszélt, másnapersityükörrel bejment, tetétől fogva talpig magát meg nézte, és midőn azt tudakozták vóna tőlle: Miert tapogatja olly gyakran a' fejét, azt felelte, hogy ő György Király legyen, és azt akarja meg tudni, ha fején vagyon e' az arany korona, azután mint elmejében meg háborodott ember különös szobába záratott.

A' fent említett dragonyos regimentnek seb-orvosa *Lidderdale* is azt vallotta, ezt is hozzá tévén, hogy azon nyavalyája miatt botsajtatott legyen el a' regimentől. — A' több tanúk is, nevezetesen a' *Hadfield* felesége, tulajdon öttse, feleségének két tevéreje, férjeikkel egyetemben, és azon háznak a' gazdasszonya, a' mellyben ő lakkott, egyenlő tanubizonyságot tettek a' többivel, 's azt vallották, hogy ő, kiváltképen a' hóld meg újulásakor, fogytakor, és az idők változásakor mindenkor efze nélkül beszélt, és majd királyi herczegnek, majd Isten fiának lenni mondotta magát; hogy Május 15-ikét meg előzőtt egynehány nappal az Isten elien is káromló szókat szóllott, maga 8 hólnapos gyermekét is meg akarta fojta-

ni; hogy magát istennek, kedves barátját *Truelock* vargát pedig ördögnek nevezte; hogymindenkor mélyféges tisztelettel szólott legyen a' Királyról s. o. t.

A' fő biró *Lord Kenyon* így szólott: Ezen esetben meg vagy on a' törvény határozva; hanem szoroffan meg kell minekünk azt visgálni, ha vallyon azon időben, a' mellyben ez az ember azt mivelte, ép elmével vólt e' ő avagy nem, nagy okossággal kell itten a' határ lineát meg határozni; hanem tsak ugyan az el vádoltatott részére hajol a' mérő serpenyő. Hogyha meg lehetne azt mutatni, hogy ő tettetésből teszi magát bolondá, könnyű vólna az itélet tetel. Akármiként legyen a' dolog, semmiképen sem lehet őtet szabadon bocsátani, mivel másokkal is azt mivelhetné, a' mit a' királyal tselekedni akart.

A' *General Fiscus* és *Erskine* Ur helybe hagyták a' fő birónak ezen szavait, annakutánna a' *Yurik*, az az, a' többi birák ilyen szententziát mondottak: *Nem bűnös, mivel akkor, a' midőn azt mivelte, nem vólt elméjén.* És így meg nem öletetik ugyan *Hadfield*, hanem a' biráknak itületek szerént, örökös rablágra fog adattatni.

Franciaia Respublika.

Bonaparte fő Conzul Junius 25-ikén *Mayland* városából ki indulván, *Vercillesben* ebédlett, a' hol a' *Cardinalis* Püspök látogatására menván, különös tisztelettel viseltetett eranta. Más nap reggel *Turinba* jutott, a' hol a' kastélyt meg szemlélte, és a' *General Thureau* osztály seregét maga előtt fegyverben gyakoroltatta. — Junius 25-ik napját követett éjjel a' *Cenis* hegyén által men-

vén, más nap reggel Chamberibe érkezett, estére *Lyomba*, a' hol a' Celestinus barátok klastromába szállott bé. Itten valamint a' Præfectus, úgy a' több polgári hivatalosok, és az ott lévő hadi tisztek is tiszteletére mentek. Innen illetén foglalatú levelet irt *Párisba* a' két Conzulkak : „Eppen most érkeztem *Lyomba*, a' hol egy keveset mulatni is fogok, olly végből, hogy a' *Bellecourti* gyönyörűség helyének újabb fundamentum követ meg vethessem. Reményelem, hogy két esztendő alatt el végezhetem ezen munkát. Az eránt is tellyes bizodalomban vagyok, hogy még azon idő czikkely alatt vissza állithatom ezen városnak hajdán virágzott kereskedését s. a. t.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Onnan el indulván, Junius 28-ik napján, reggeli 7 órakor *Dijonba* ment, a' hol mingyárt tiszteletére mentek a' 2-ik reserva ármadiának vezérje General *Brüne* és az ott lévő hadi tisztek. Ott is meg mustrálta az ott lévő hadi seregeket, 's örvendett fegyver gyakorlásban mutatott készségeken. Délben, *Brüne* Generálnál ebédlett. Mindenütt a' hol meg fordúlt, örvendező *vivat* kiáltásokkal fogadtatott. Más nap reggeli 4 órakor *Páris* felé indult, és Junius utolsó napját követett éjjel oda meg is érkezett. Mivel más nap estére várattatott, mind a' két Conzul, mind a' Status Tanátsnak egynehány tagjai, eleibe akartak *Fontainebleauig* menni, következésképen nem tehették meg nékie azon tiszteletet, a' mellyet tenni akartak.

Más nap reggel mind a' *Senatus Conservator*, mind a' *Tribunatus Commisziót* küldöttek a' Fő Conzul tiszteletére.

Junius 27-ik napján azt végzették a' Conzulok, hogy a' *Marengói* tsatában meg öletett *Des*

száz Generálnak holt teste, a' Sz. Bernát hegyen lévő Klastromba vitetődjék, és egy különös kriptába temetődjék el, 's állitassék felibe egy emlékeztető oszlop, evvel által ellenben pedig egy márvány tábla, a' mellybe azoknak a' lovas Regimenteknek, félbrigádáknak, Generálisoknak, és több tiszteknek neveik metzsettesenek bé, a' mellyek és a' kik azon ütközötben mások felett megkülönböztették magokat.

A' FőConzulnak, Mediolanumban Junius 23-ikán ki adott végzése ízerént épen azon lábra fog a' Piemonti Herczegség állitadni, mint a' Cisalpinai Respublika, oda is egy 20 személyből álló Consulatus, és egy 7 személyből álló provisoria Kormányzék fog bé vitetődni, a' kiknek egy rendkívül való Francia minister fog a' fő Directorok lenni.

Az Olasz Országgi Fr. armadiának (ide foglalván a' reserva armadiát is) fő Vezérjévé *Mas-sena* Generált tette a' Fő Consul. — *Berthier* General a' Piemonti herczegnek organisatiójára küldetett.

Elegyes Levelek.

A' *Göttingai* Universitásnak igen érdeemes, és az egész tudós világ előtt esméretes Tanítója *Kaestner Abraham*, a' múlt Juniusnak 20 ik napján, életének 81 ik esztendejében meg halálozott. — A' *Hesszen-Kasszei* uralkodó Landgróf minden tartományabeli Evangelicum és Reformatum Consistoriumoknak meg parantsolta, hogy azokat a' nevezetes akadalyokat, a' mellyek miatt még eddig a' két Protestans vallású Gyülekezetek egygyé nem lehettek, intézzék el, 's kaptsolják magokat öfzve. —

A' Génuai ostrom alatt, mintegy 12000 ember holt meg az éhség, és az ebből következett nyavalyák miatt. — *IV. Ferdinánd* Nápolyi Fels. Király egy közönséges pardont adott ki a' maga neve napján, a' mellyben mind azoknak, a' kik a' Nápolyi revolutió alatt a' Francziákkal tartottak, olly feltétel mellett, hogy ők ennekutánna hivséggel fognak törvényes Fejedelmekhez viseltetni, Izabadság engedődött a' hazájokba való vissza menetelre. — E' mellett egy vitézi rendet állított fel, mellynek neve *Ordo Fidelitatis*, az az, *hivségnek Rendje* fog lenni. Ennek a' vitézi Rendnek a' Nápoly Koronának örököse, *Leopold* herczeg, az *Orosz Császár*, *Admiral Nelson*, *herczeg Szwabour*, *Genéva* s *Szokolon* herczeg *Belmonte Pignatelli*, *Cardinal Ruffo*, *Marchese del Vasto* s. a. t. tétettek nagy kereszteseivé.

* * *

Előszöri Hiradás.

Tek. Székes-Fejér Vármegyében, Szekes Fejér Sz. Kir. Várashoz két óráni földre, *Pusztó Felső Somlon*, *Koller József* Arendator Urnál, mintegy 700 darab, három, harmadfél és egy ezten-dős Spanyol fajzatú kosok találhatnak eladók. A' kiknek tehát tétzeni fog azokat vagy egy általyában, vagy darabonként meg venni, ne sajnálylyak megokat, vagy a' nevezett Arendator Urnál, vagy a' Csasz. és Kir. Szekes-Fejérvári Posta Hivatalnál jelenteni.

D. D. S.